

Tisková zpráva

Vojenské pontony a bagry: Povodí Labe obnovuje cenné mokřadní prostředí ramene Holštejn. Práci se zhostil i bobr

(Hradec Králové, 15. 10. 2026) – **Státní podnik Povodí Labe realizuje revitalizaci mrtvého ramene Orlice s názvem Holštejn na území evropsky významné lokality a přírodní památky Orlice na okraji Hradce Králové. Projekt zahrnuje odstranění dlouhodobě usazených sedimentů, vegetační úpravy a obnovu vodních biotopů.**

Mrtvé rameno Holštejn se nachází v nivě řeky Orlice na území Hradce Králové, v lokalitě Slezského Předměstí. Přestože jde o území ovlivněné historickou regulací řeky, zachovalo si řadu přírodních hodnot. Nalezneme zde množství terénních depresí, jež spolu s tůňemi, slepými rameny a říčními terasami připomínají dřívější podobu říční krajiny. Při vyšších vodních stavech Orlice se tyto louky v okolí ramene díky infiltraci podzemních vod často podmáčejí a zaplavují.

I díky tomu se na území vyskytuje cenná vodní a mokřadní vegetace. V minulosti zde byly zaznamenány například voňanka žabí či zvláště chráněné druhy vrbina kytkokvětá a řezan pilolistý. Ten je pozoruhodný svou biologií; na zimu rostliny klesají ke dnu, na jaře díky prohřívání vody vystupují k hladině, přes léto řezany kvetou a tvoří výběžky s dceřinými růžicemi. Jeho charakteristické listové růžice, jež mohou připomínat ananas, snadno upoutají pozornost veřejnosti.

„Biologický stav lokality sledujeme dlouhodobě a bohužel si všímáme postupného ústupu vzácných druhů. Revitalizací chceme zlepšit podmínky pro jejich návrat a současně vytvořit pestřejší prostředí pro další rostliny i živočichy,“ říká Marián Šebesta, generální ředitel státního podniku Povodí Labe.

Těžištěm revitalizačních prací je odtěžení sedimentů, které se v rameni dlouhodobě hromadily. Celkový objem těžby je plánován přibližně na 4000 m³. Odstraněním nánosů dojde k obnově vodního prostoru a ke zlepšení podmínek pro organismy vázané na vodní prostředí. Součástí projektu je také vytvoření dvou nových tůní.

„Rozsah zásahů byl navržen s ohledem na mimořádnou přírodní hodnotu mrtvých ramen a okolních luk. Ty patří k nejkvalitnější částem zdejší krajiny, a proto bylo nutné pečlivě zvážit umístění i rozsah odbahňovacích prací,“ uklidňuje Šebesta. Projekt proto počítá také s ponecháním vybraných částí území bez zásahů, aby byla zachována jeho přirozená rozmanitost a různé typy stanovišť.

Sedimenty jsou těženy jen zřídka vídanou technikou; bagry umístěnými na plovoucím soulodí s využitím vojenských pontonů, což umožňuje provádět práce přímo z vodní hladiny.

Důležitou součástí revitalizace jsou vegetační úpravy, jež vycházejí z dendrologického průzkumu. Kácení bude provedeno pouze v nezbytném rozsahu, zejména s cílem upravit zastínění a zlepšit světelné poměry na vodní hladině. Záměrem není plošné odstranění dřevin, ale citlivé nastavení podmínek, které podpoří

rozvoj vodní a mokřadní vegetace při zachování přírodního charakteru lokality. Vybrané části území naopak zůstanou ponechány přirozenému vývoji. „Zde nám ovšem kartami tak trochu zamíchal místní bobr, který měl na odborný dendrologický posudek mírně odlišný názor,“ usmívá se Šebesta.

Dokončením revitalizace by se měly zlepšit podmínky i pro řadu skupin živočichů, obnovené vodní plochy a mělké pobřežní partie nabídnou vhodnější prostředí pro obojživelníky a vodní i suchozemský hmyz, jako jsou například vážky nebo vzácné druhy nosatců, a další vodní a na vodu vázané organismy.

Při přípravě projektu, včetně investičního záměru, biologického průzkumu a návrhu revitalizačních opatření vycházeli odborníci Povodí Labe i z historických údajů a poznatků o vývoji území. Realizaci projektu po majetkoprávní stránce usnadňuje memorandum s městem Hradec Králové, které upravuje postup při zajištění městských pozemků potřebných pro revitalizaci.

Revitalizaci ramene Holštejn připravili odborníci státního podniku Povodí Labe; projekt zpracoval Ing. Stanislav Winkler z oddělení projekce, technickým dozorem je Ing. Martin Oliva, investiční záměr návrh revitalizačních opatření zpracoval RNDr. Michal Vávra, Ph.D. z oddělení ekologie.

Zhotovitelem stavby je společnost PAS Natura, která vzešla z výběrového řízení. Smluvní termín dokončení prací je stanoven na duben 2028. Projekt je podpořen v rámci Operačního programu Životní prostředí 2021–2027, spolufinancovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Ministerstvo životního prostředí poskytuje dotaci ve výši 100 % celkových způsobilých výdajů projektu, jež činí cca 8 milionů Kč.

Díky pontonům mohou bagry pracovat přímo z hladiny (foto: Michal Vávra, Povodí Labe)

Soulodí s pontony na rameni Holštejn z ptačího pohledu (foto: Jakub Medek, Povodí Labe)

Zimní povodeň v roce 2024, částečně zaplavené území nivy u ramene Holštejn (foto: Jakub Medek, Povodí Labe)

Mgr. Aleš Prokopec, tiskový mluvčí, tel. 495 088 605, e-mail prokopec@pla.cz

Řezan plocholistý (foto: Michal Vávra, Povodí Labe)

Vod'anka žabí (foto: Michal Vávra, Povodí Labe)